

UCHWAŁA Nr III/49/2019
RADY POWIATU ALEKSANDROWSKIEGO
z dnia 15 marca 2019 roku

w sprawie przyjęcia informacji o stanie bezpieczeństwa sanitarnego Powiatu Aleksandrowskiego za 2018 rok

Na podstawie art. 12 pkt. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2018 r. poz. 995 z późn. zm.¹) i art. 12a ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 1261 z późn. zm.²), uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się informację Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Aleksandrowie Kujawskim o stanie bezpieczeństwa sanitarnego Powiatu Aleksandrowskiego za 2018 rok, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU**
Arkadiusz Świątkowski

¹Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2018 r. poz. 1000, poz. 1349, poz. 1432, poz. 2500.

²Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2017 r. poz. 2111, z 2018 r. poz. 138, 650, 1490.

Sprawa pod. wagi. Rozważ. - prawnym:

RADA POWIATU - Arcus B. Szewczyk

Toruń, 2019 - 03 15

OCENA

STANU

BEZPIECZEŃSTWA

SANITARNEGO

POWIATU

ALEKSANDROWSKIEGO

ZA 2018 ROK

I SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŻNYCH W POWIECIE ALEKSANDROWSKIM W 2018 ROKU.

Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych, zakażeń i zgonów w powiecie aleksandrowskim jest nadal stabilna i nie odbiega znacząco od sytuacji w latach minionych. Nie obserwowano epidemicznego występowania chorób zakaźnych, zaś wzrost lub spadek liczby zachorowań na niektóre choroby zakaźne wiązał się, podobnie jak w latach ubiegłych z sezonowością ich występowania. Dane epidemiologiczne dotyczące występowania chorób zakaźnych, zakażeń i zgonów są systematycznie gromadzone, weryfikowane i analizowane zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t.j.Dz.U.z 2018r. poz 151 z późn.zm).

W 2018r. w powiecie aleksandrowskim wzrosła liczba zachorowań na choroby zakaźne podlegające obowiązkowi zgłaszania i rejestracji. Zarejestrowano 727 przypadków zachorowań. Spośród tej liczby chorych 285 osób było hospitalizowanych.

W analogicznym okresie 2017r. zgłoszono 497 zachorowań - hospitalizowano 193 osoby.

Na terenie powiatu nie wystąpiły takie choroby jak: cholera, dur brzuszny, dury rzekome A,B,C, czerwonka bakteryjna i pełzakowata, dżuma, wąglik, błonica, poliomyelitis, gorączki krwotoczne, AIDS. Z chorób odzwierzęcych nie zarejestrowano tularemii, brucelozy, nosacizny, leptospirozy, listeriozy, tężca, zimnicy, ornitoz, kleszczowego zapalenia mózgu, wścieklizny i włośnicy. Zarejestrowano 1 zachorowanie na wągrzycę (cysticerkozę).

W porównaniu z rokiem 2017 w roku sprawozdawczym 2018 zaobserwowano:

poprawę sytuacji epidemiologicznej i zmniejszenie liczby zachorowań na:

- salmonellozę- zatrucie pokarmowe -z 8 przypadków do 6
- inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez *Yersinia enterocolitica* – z 2 przypadków do 1
- boreliozę z Lyme - z 7 przypadków do 2
- wirusowe zapalenie opon mózgowych – nieokreślone- z 2 przypadków do 1
- wirusowe zapalenie wątroby typu B – przewlekłe i BNO - z 10 przypadków do 5
- wirusowe zapalenie wątroby typu C – z 5 przypadków do 1
- świnkę – z 4 przypadków do 2
- gruźlicę – z 8 przypadków do 4

pogorszenie sytuacji epidemiologicznej i wzrost liczby zachorowań na:

- bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez Clostridium difficile- z 3 przypadków do 12
- wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy- z 27 przypadków do 32
- wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez adenowirusy- z 4 przypadków 14
- wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2- z 18 przypadków do 36
- biegunkę i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO- z 94 przypadków do 114
- biegunkę i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO u dzieci do 2 lat_ z 37 przypadków do 53
- krztusiec- z 2 przypadków do 4
- różę -z 11 przypadków do 14
- styczość i narażenie na wściekliznę- z 14 przypadków do 19
- ospę wietrzną- ze 195 przypadków do 356

W 2018r. nie wystąpiły zachorowania na niektóre jednostki chorobowe, które zarejestrowano w 2017r.:

- wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez norowirusy
- bąblowica
- posocznica wywołana przez Streptococcus pneumoniae
- grypa

Pojawiły się natomiast zachorowania na choroby, które nie występowały w 2017r:

- inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez E.coli enterokrwotoczną
- inne baktryjne zakażenia jelitowe wywołane przez Campylobacter jejuni
- inne bakteryjne zakażenia jelitowe nieokreślone
- inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do 2 lat
- mikobakteriozy
- inwazyjna choroba meningokokowa
- rzeżączka
- wągrzyca
- zatrucie grzybami

Na identycznym poziomie w roku 2017 i 2018 utrzymały się zachorowania na:

- wirusowe zakażenia jelitowe nieokreślone- po 10 przypadków
- płonicę- po 16 przypadków
- - inwazyjna choroba pneumokokowa- po 1 przypadku

W odniesieniu do sytuacji epidemiologicznej województwa kujawsko-pomorskiego w 2018r. w powiecie aleksandrowskim uzyskano:

wyższe współczynniki zapadalności dla zachorowań na:

- inne bakteryjne zakażenia jelitowe określone oraz wywołane przez E.coli enterokrwotoczną
- inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez Campylobacter jejuni
- inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez Yersinia enterocolitica
- wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez adenowirusy
- biegunkę i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu ogółem oraz u dzieci do lat 2
- mikobakteriozy
- inwazyjną chorobę meningokokową –ogółem
- inwazyjną chorobę meningokokową- zapalenie opon mózgowych
- inwazyjną chorobę meningokokową – nie określoną
- różę
- rzeżączkę
- styczość i narażenie na wściekliznę/ potrzeba szczepień
- ospę wietrzną
- wągrzycę
- inwazyjną chorobę pneumokokową- zapalenie opon mózgowych
- zatrucia grzybami

niższe współczynniki zapadalności dla zachorowań na:

- salmonellozę- zatrucie pokarmowe
- inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez Clostridium difficile
- inne bakteryjne zakażenia jelitowe nieokreślone
- wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy, nie określone oraz u dzieci do lat 2
- krztusiec

- płonicę (szkarlatynę)
- boreliozę z Lyme
- wirusowe zapalenie opon mózgowych nie określone
- wirusowe zapalenie wątroby typu B- przewlekłe i BNO
- wirusowe zapalenie wątroby typu C: wg def. przypadku z 2014r.
- świnkę
- inwazyjną chorobę pneumokokową –ogółem
- gruźlicę

Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych w powiecie jest na bieżąco monitorowana. Gromadzone i analizowane są informacje o występowaniu zakażeń i chorób zakaźnych, biologicznych czynników chorobotwórczych, zgonów, innych zdarzeń mogących świadczyć o zagrożeniu bioterroryzmem, chorobą zakaźną szczególnie niebezpieczną i wysoce zjadliwą, ognisk epidemicznych, szczególnie szerzących się drogą pokarmową oraz innych zdarzeń mogących stanowić zagrożenie dla zdrowia publicznego. W sytuacjach koniecznych podejmowane są natychmiastowe działania przeciwepidemiczne.

OCENA REALIZACJI PROGRAMU SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH.

Na podstawie analizy sprawozdania rocznego ze szczepień ochronnych MZ-54, w 2018 roku szczepieniami wg Programu Szczepień Ochronnych objęto 10044 dzieci i młodzieży do lat 19. Liczba ta uległa zmniejszeniu o 130 w porównaniu do roku 2017 (mniejsza liczba urodzeń w rocznikach).

W ramach nadzoru nad realizacją szczepień w 2018 roku na terenie powiatu aleksandrowskiego działalnością kontrolną objęto 14 świadczeniodawców, sprawujących podstawową opiekę zdrowotną oraz 1 oddział noworodkowy. Szczepienia obowiązkowe osób narażonych w sposób szczególny na zakażenie wykonywane były w 2 punktach szczepień tj. Główna Izba Przyjęć i Poradnia Chirurgiczna Powiatowego Szpitala. We wszystkich punktach szczepień przeprowadzono 28 kontroli wg jednolitych procedur zgodnych z wytycznymi Głównego Inspektoratu Sanitarnego. Skontrolowane punkty szczepień spełniają wymagania jakim powinny odpowiadać gabinety o charakterze zabiegowym.

Stopień uodpornienia populacji w 2018 r. w stosunku do roku 2017 przedstawiają poniższe tabele.

1. Szczepienia przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B

lata/wiek	1 r. ż.	2 r. ż.
2018	95,30%	97,97%
2017	96,03%	99,14%

2. Szczepienia przeciwko błonicy i tężcowi

lata/wiek	1 r. ż.	2 r. ż.	6 r. ż.	14 r. ż.	19 r. ż.
2018	58,72%	98,38%	99,79%	98,98%	99,44%
2017	55,74%	99,14%	99,37%	100 %	99,82 %

3. Szczepienia przeciwko krztuścowi

lata/wiek	1 r. ż.	2 r. ż.	3 r. ż.	6 r. ż.
2018	58,72%	98,38%	98,93%	99,79%
2017	55,74%	99,14%	99,34%	99,37%

4. Szczepienia przeciwko poliomyelitis

lata/wiek	1 r. ż.	2 r. ż.	6 r. ż.
2018	58,72%	98,38%	99,79%
2017	55,74%	99,14%	99,37%

5. Szczepienia przeciwko odrze, śwince, różyczce

lata/wiek	2 r. ż.	10 r. ż.
2018	91,51%	99,66%
2017	86,53%	99,80%

6. Szczepienia dziewcząt przeciwko różyczce.

lata/wiek	11 r. ż.	12 r. ż.	13 r. ż.
2018	100%	100%	100%
2017	100%	100%	100%

7. Szczepienia przeciwko Haemophilus influenzae typu B

lata/wiek	1 r. ż.	2 r. ż.	3 r. ż.
2018	58,72%	98,38%	98,93%
2017	55,74%	99,14%	99,34%

8. Szczepienia przeciwko pneumokokom

lata/wiek	1 r. ż.	2 r. ż.
2018	59,66%	98,98%
2017	61,37%	-

W ramach akcji „Wiosna bez pneumokoków” zaszczepiono 158 osób dwoma dawkami szczepionki. Po przedłużeniu akcji zaszczepiono jeszcze 10 osób dwoma dawkami szczepionki.

9. Szczepienia przeciwko gruźlicy

Szczepieniami przeciw gruźlicy w roku 2018 objęto 424 dzieci. W oddziałach noworodkowych zaszczepiono 414 noworodków, natomiast 8 niemowląt zostało doszczepionych już po wyjściu ze szpitala, po ustąpieniu przeciwwskazań lekarskich (między 14 dniem życia, a 11 miesiącem życia). Dwoje dzieci nie zostało zaszczepionych z powodu odmowy rodziców uchylających się od przeprowadzenia obowiązkowych szczepień ochronnych. Ponadto zaszczepiono 9 osób w wieku powyżej 12 miesiąca życia do ukończenia 15 lat.

10. Szczepienia przeciwko tężcowi u osób po zranieniach

Ze wskazań indywidualnych zaszczepiono 1384 osoby, o 19 osób mniej niż w roku 2017r.

11. Szczepienia przeciwko wściekliznie

Na terenie powiatu aleksandrowskiego nie szczepi się osób mających kontakt ze zwierzętami podejrzanymi o wściekliznę. 19 osób pokąsanych przez nieznaną zwierzęta, podejrzanych o

zachorowanie na wściekliznę, zostało zaszczepionych przeciwko wściekliznie w Poradniach Chorób Zakaźnych w Toruniu i we Włocławku.

Oprócz szczepień obowiązkowych prowadzone były także **szczepienia zalecane**, nie finansowane ze środków Ministra Zdrowia.

Szczepienie przeciwko	2017	2018
WZW B	222	235
grypie	1578	1240
WZW A	16	15
p/ko wściekliznie	0	0
Dur brzuszny	16	10
H. influenzae typu b	3	3
Ospie wietrznej	61	55
Streptococcus pneumoniae	315	371
Kleszczowemu zap. mózgu	25	76
Neisseria meningitidis	65	63
Zakaż. wirusem brodawczaka	3	6
Biegunce rotawirusowej	97	73
Odra	0	19

W roku sprawozdawczym zaobserwowano spadek liczby osób zaszczepionych przeciwko grypie -o 338 mniej niż w 2017 roku.

W związku ze wzrostem liczby zachorowań na odrę w Polsce oraz występowaniem ognisk odry w populacji osób nieszczepionych, wzrosło zainteresowanie szczepieniami przeciwko odrze, którym poddało się 19 osób dorosłych.

Pozostałe szczepienia zalecane realizowane były na zbliżonym lub nieco wyższym poziomie w porównaniu z rokiem ubiegłym.

W roku 2018 zgłoszono 2 przypadki niepożądanych odczynów poszczepiennych (NOP). Pierwszy wystąpił u 2- miesięcznego chłopca po szczepieniu szczepionką Infanrix Hexa (wysypka uogólniona, temperatura 38,3 stopnie C). Odczyn został rozpoznany przez lekarza i zakwalifikowany jako łagodny. Dziecko nie było hospitalizowane. Zgłoszenie i monitoring lekarski NOP było zgodne z obowiązującymi terminami i przepisami.

Drugi przypadek odczynu poszczepiennego wystąpił u 8- miesięcznej dziewczynki po szczepieniu przeciwko wzw B szczepionką Engerix B (obniżone napięcie mięśniowe), Odczyn został rozpoznany przez lekarza neurologa z POZ PROMEDICA GP SP z o.o. w Bydgoszczy i zakwalifikowany jako łagodny. Dziecko było leczone ambulatoryjnie.

Zgłoszenie NOP-u nie było zgodne z obowiązującymi terminami. Odczyn, według oświadczenia matki wystąpił 08.09.2018r o godz. 7.00, a został rozpoznany przez lekarza neurologa podczas wizyty w dniu 13.11.2018r. Zgłoszenie odczynu przez lekarza do PPIS w Aleksandrowie Kuj. nastąpiło w dniu 27.11.2018r. W związku z nieterminowym zgłoszeniem niepożądanego odczynu poszczepiennego niezwłocznie powiadomiono Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy w celu podjęcia działań zgodnych z kompetencjami.

Sukcesywnie wzrasta liczba osób uchylających się od obowiązku wykonania szczepień ochronnych u swoich dzieci. W 2018r. przybyło 9 nowych rodziców. Są to rodzice 5 dzieci. Aktualnie PPIS w Aleksandrowie Kuj. prowadzi postępowanie wobec 28 rodziców uchylających się od obowiązku zaszczepienia 18 dzieci. Wobec osób uchylających się od obowiązku wykonania szczepień ochronnych podejmowane są działania mające na celu wyegzekwowanie obowiązku szczepień. Tak więc, wystosowano 16 zaproszeń na spotkanie w siedzibie PSSE w celu złożenia wyjaśnień o przyczynie uchylania się od obowiązku szczepień ochronnych, wystosowano 18 pism będących pouczeniem o obowiązku szczepień oraz prośbą o stawienie się u lekarza POZ, wystosowano 15 upomnień zawierających wezwanie do wykonania obowiązku szczepień z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę egzekucji administracyjnej, wystawiono 10 tytułów wykonawczych wraz z 10 wnioskami do wojewody o wszczęcie egzekucji administracyjnej. Rozpatrzono 5 zarzutów na prowadzenie postępowania egzekucyjnego, które skutkowały wydaniem 5 postanowień PPIS.

W wyniku podejmowanych działań nie udało się nakłonić rodziców do przeprowadzenia szczepień ochronnych u swoich dzieci.

Reasumując, należy stwierdzić, że procentowy stan zaszczepienia dzieci i młodzieży w ramach PSO w porównaniu z rokiem ubiegłym pozostaje na tym samym poziomie. Niepokojącym

problemem jest wzrost liczby osób uchylających się od wykonania obowiązku poddawania dzieci szczepieniom ochronnym, związany z dezinformacją wywoływaną przez ruchy antyszczepionkowe. Pomimo problemów szczepienia ochronne w ramach PSO zostały wykonane na wysokim poziomie w odsetkach zapewniających odporność zbiorowiskową.

II. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Państwowa Inspekcja Sanitarna jest powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami: higieny środowiska, higieny pracy w zakładach pracy, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny wypoczynku i rekreacji, warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku oraz warunkami higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne.

Wykonywanie tych zadań, określonych w ustawie z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej polega na sprawowaniu zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzeniu działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska, a także na prowadzeniu działalności oświatowo-zdrowotnej.

Do podstawowych zadań Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego należą: uzgadnianie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz projektów studiów i kierunków zagospodarowania przestrzennego, uczestniczenie w postępowaniu w sprawie oddziaływania na środowisko inwestycji mogących znacząco pogorszyć stan środowiska, uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych, dotyczącej budowy i zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych, uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych.

W 2018 roku przeprowadzono łącznie 30 kontroli sanitarnych. Wydano 216 opinii sanitarnych dotyczących: dopuszczenia do użytkowania obiektów adaptowanych i nowo budowanych (30 opinii), przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko (23 opinie), wydania opinii w ramach postępowania zmierzającego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (1 opinia), uzgodnienia warunków zabudowy (82 opinie), uzgodnienia projektów budowlanych i koncepcji (4 opinie), planów miejscowych (6 opinii), inne pisma związane z prowadzonymi sprawami (70).

Za przeprowadzone czynności kontrolne wydano 28 decyzji na opłatę

- Ilość wydanych uzgodnień w 2018 roku:

	Dopuszczenie do użytkowania	Ocena oddziaływania na środowisko	Uzgodnienie warunków do decyzji środowiskowej	Uzgodnienie warunków zabudowy	Uzgodnienie projektów budowlanych i koncepcji	Uzgodnienie planów miejscowych		Inne sprawy	razem
						Projekt planu	Prognoza		
opinie sanitarne	30	23	1	82	4	3	3	70	216
decyzje na opłatę	28								28
kontrole	30								30

1. Prowadzone sprawy w 2018 roku.

Uczestniczenie w postępowaniu w sprawie oddziaływania na środowisko inwestycji mogących znacząco pogorszyć stan środowiska (wydawania opinii w sprawie konieczności sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko, wydawanie opinii do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach)

W 2018 roku wydano 23 opinie w sprawie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Dotyczyły one między innymi:

Budów i rozbudów obiektów inwentarskich, instalacji przesiewawczej tłucznia torowego, wykonania urządzeń do poboru wody, remontów i przebudów dróg, wiaduktów i mostów, budynków sanatoryjnych, stacji demontażu pojazdów, budowy farm fotowoltaicznych z towarzyszącą infrastrukturą, instalacji do przetwórstwa i pakowania produktów pochodzenia zwierzęcego, kopalni piasku, punktów skupu złomu, rozbudowy zakładu produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych, mobilnego węzła betoniarskiego z zapleczem.

Wydano 1 opinię dotyczącą określenia warunków do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. Były to:

rozbudowa i modernizacja fermy trzody chlewnej w miejscowości Gęsin.

Wszystkie w/w uzgodnienia były wydawane w formie opinii sanitarnej na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko .

W wydawanych opiniach starano się wskazywać takie warunki, które do minimum ograniczyłyby negatywny wpływ inwestycji na środowisko i życie ludzi.

2. Uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych, dotyczącej budowy i zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych.

A. W 2018 roku uzgodniono 4 dokumentacje projektowe.

Uzgodnienia były dokonywane na podstawie art. 3 pkt. 2 ustawy z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej

Uzgodniono projekty:

- budowa budynku zakwaterowania turystycznego i rekreacyjnego w Ciechocinku,
- budowa obiektu małej gastronomii w Aleksandrowie Kujawskim
- budowa basenu w Sanatorium CHEMIK w Ciechocinku
- budowa działu farmacji w Klinice Uzdrowskiej „Pod Tężniami” w Ciechocinku

B. Ponadto wydano 82 uzgodnienia projektów decyzji o warunkach zabudowy i lokalizacji inwestycji celu publicznego,

Uzgodnienia projektów decyzji o warunkach zabudowy lub lokalizacji inwestycji celu publicznego były wydawane w formie opinii sanitarnej.

3. Uzgadniania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz projektów studiów i kierunków zagospodarowania przestrzennego, uzgadnianie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko

W 2018 roku wydano 3 **uzgodnienia** dotyczące:

- projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części podobszaru zwanego „Zachodni” w Ciechocinku
- projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części podobszaru zwanego „Centralny” wyodrębnionego z obszaru strefy „A” ochrony uzdrowskiej w Ciechocinku.

- projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części podobszaru zwanego „Zachodni” wyodrębnionego z obszaru strefy „A” ochrony uzdrowiskowej w Ciechocinku.

oraz 3 **opinie** dotyczące:

- zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru znajdującego się przy ulicy Ogrodowej w Ciechocinku.

- zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla podobszaru zwanego „Zachodni” wyodrębnionego z obszaru strefy „A” ochrony uzdrowiskowej w Ciechocinku.

- zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Aleksandrów Kujawski.

4. Uczestniczenia w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych.

Do zakresu działań zapobiegawczego nadzoru sanitarnego należy uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych co umożliwia zapewnienie właściwego stanu sanitarno – zdrowotnego w realizowanych obiektach, zapewnienie właściwych warunków pracy, przygotowanie obiektów do prowadzenia działalności zgodnie z zamierzeniem inwestora a także zapobieganie negatywnym wpływom czynników fizycznych, chemicznych i biologicznych na zdrowie ludzi.

W 2018 roku przeprowadzono 30 kontroli obiektów budowlanych.

Wydano 30 opinii dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektów.

Nie wniesiono żadnego sprzeciwu co do zamiaru użytkowania tych obiektów.

5. Decyzje

W ramach działania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wydawane decyzje administracyjne były związane z pobieraniem opłat za kontrole i podjęte czynności konieczne do jej przeprowadzenia i sfinalizowania. Decyzje wydawane były w trybie art. 36 ust. 1 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. W jej treści były określone czynności jakie wykonał podejmujący działalność z zakresu zapobiegawczego nadzoru sanitarnego oraz koszt wykonania

tych czynności. W toku postępowania administracyjnego, które kończyło się wydaniem powyższej decyzji, strona miała możliwość zapoznania się z ustaleniami dokonanyymi przez organ a także mogła wnieść uwagi lub odwołać się od wydanej decyzji, kwestionując zarówno dokonanie określonych czynności jak też wysokość kosztów.

W 2018 roku wydano 28 decyzji na opłatę.

Podsumowanie:

Działania prowadzone przez zapobiegawczy nadzór sanitarny stwarzają możliwość ustalenia i egzekwowania wymagań higienicznych i zdrowotnych w celu ochrony zdrowia i życia ludzkiego oraz ochrony środowiska naturalnego.

Szczególną uwagę zwraca się na:

- właściwą gospodarkę wodno-ściekową, w tym zaopatrzenie ludności w wodę do picia i potrzeb gospodarczych o odpowiedniej ilości i jakości zdrowotnej,
- prawidłowe usuwanie, gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów (w tym niebezpiecznych), w sposób niezagrażający życiu i zdrowiu ludzi,
- wyznaczanie obszarów ograniczonego użytkowania i sposobu jego zagospodarowania,
- występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów szczególnych,
- kompleksowe rozwiązania problemów zabudowy miast i wsi, z uwzględnieniem niekorzystnego oddziaływania zabudowy przemysłowej na otoczenie,
- zabezpieczenie ludności przed uciążliwością hałasu, wibracji i emisją zanieczyszczeń jak: zapylenie, promieniowanie pochodzących między innymi od dróg komunikacyjnych, zakładów przemysłowych,
- spełnienie podstawowych wymagań dotyczących bezpieczeństwa konstrukcji i bezpieczeństwa użytkowania,
- zagwarantowanie odpowiednich warunków bytowania ludzi w budynkach poprzez:
  - zastosowanie materiałów budowlanych właściwych pod względem zdrowotnym,
  - zapewnienie warunków użytkowych zgodnych z przeznaczeniem obiektu, w szczególności w zakresie oświetlenia, zaopatrzenia w wodę, usuwania ścieków i odpadów, ogrzewania, wentylacji oraz łączności
  - zapewnienie niezbędnych warunków do korzystania z obiektów użyteczności publicznej przez osoby niepełnosprawne w szczególności poruszające się na wózkach inwalidzkich,
  - ochronę uzasadnionych interesów osób trzecich,
  - zabezpieczenie wymaganego przepisami szczególnymi środowiska pracy.

III. STAN SANITARNY URZĄDZEŃ WODNYCH ORAZ OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ, ZAOPATRZENIE LUDNOŚCI W WODĘ DO SPOŻYCIA

WODOCIĄGI

1. o produkcji 100 – 1000 m³/d – wg ewidencji 10 wodociągów

Jakość wody produkowana przez 3 wodociągi znajdujące się w tej grupie, w 2018 roku była dobra.

W 7 pozostałych (niżej opisanych), w trakcie roku sprawozdawczego występowały przypadki przekroczeń parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych.

Przekroczenia te zwykle miały charakter chwilowy (nie przekraczały 30 dni) i nie miały istotnego wpływu na zdrowie użytkowników. Były na bieżąco eliminowane przez administratorów wodociągów. Tylko w 2 przypadkach na administratorów wodociągów wydano decyzje z warunkową przydatnością wody do spożycia. Poza tym, w związku z naruszeniem wymagań sanitarno – higienicznych dotyczącym jakości wody, na właścicieli i administratorów wodociągów nakładano decyzje płatnicze.

- **Wodociąg gminy Raciążek – ujęcie przy ul. Wysokiej 4** - kontrole jakości wody przeprowadzone w ramach bieżącego nadzoru oraz kontroli wewnętrznej wodociągu wykazały kilkukrotne przypadki ponadnormatywnej zawartości **manganu**. Pomimo podejmowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Aleksandrowie Kuj. działań interwencyjnych oraz przeprowadzanych niezwłocznie działań naprawczych przez zarządcę ww. wodociągu, jakość wody w zakresie zawartości manganu nie uległa poprawie. W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wydał **decyzję stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia** w zakresie manganu z terminem wykonalności do końca 2018r. Sytuacja powtarzającego się problemu z jakością wody w powyższym wodociągu spowodowana jest brakiem środków finansowych na remont oraz modernizację stacji, która bazuje na przestarzałych procesach i technologiach uzdatniania wody.

- **Wodociąg gminy Zakrzewo – ujęcie Siniarzewo i Sędzin** – kontrole jakości wody przeprowadzone w ramach kontroli wewnętrznej wodociągu wykazały dwukrotny przypadek

ponadnormatywnej zawartości **manganu**. Badania kontrolne po wykonaniu działań naprawczych przez zarządcę ww. wodociągu, potwierdziły poprawę jakości wody.

Stacja uzdatniania wody w Sędzinie, decyzją administratora wodociągu, nadal jest wyłączona z eksploatacji, a wodociąg korzysta jedynie z ujęcia wody w Siniarzewie.

- **Wodociąg gminy Aleksandrów Kujawski – ujęcie Grabie** – kontrole jakości wody przeprowadzone w ramach kontroli wewnętrznej wodociągu wykazały przekroczenia norm fizykochemicznych dotyczące poziomu **żelaza** (dwukrotnie), **manganu i mętności**. Stwierdzone przekroczenia trwały krócej niż 30 dni i nie miały istotnego wpływu na zdrowie użytkowników. Po podjęciu przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Aleksandrowie Kuj. działań interwencyjnych oraz naprawczych przez zarządcę ww. wodociągu, jakość wody doprowadzono do obowiązujących norm.

Ponadto w trakcie roku wystąpiło dwukrotnie przekroczenia normy mikrobiologicznej – **ogólnej liczby mikroorganizmów** (w stałych punktach monitoringowych u konsumenta), które po podjęciu natychmiastowych działań przez administratora, zostało usunięte.

- **Wodociąg gminy Aleksandrów Kuj. – ujęcie Służewo** – kontrole jakości wody przeprowadzone w ramach kontroli wewnętrznej wodociągu oraz w ramach nadzoru bieżącego wykazały kilkukrotne przypadki ponadnormatywnej zawartości **manganu, żelaza i mętności**. Ponadto występowały pojedyncze przypadki przekroczeń **ogólnej liczby mikroorganizmów 22°C**. W wyniku podejmowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Aleksandrowie Kuj. działań interwencyjnych oraz przeprowadzanych działań naprawczych przez zarządcę ww. wodociągu, jakość wody poprawiła się.

- **Wodociąg gminy Aleksandrów Kuj. – ujęcie Ośno** – kontrola jakości wody przeprowadzona w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego wykazała ponadnormatywną zawartość **chlorków** oraz **ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C**. Administrator podjął działania naprawcze. Badania kontrolne wykazały poprawę jakości wody.

- **Wodociąg gminy Aleksandrów Kuj. – ujęcie Kuczek** - kontrola jakości wody prowadzona w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego wykazała przekroczenie **bakterii grupy coli** w ilości **1 jtk/100ml, jednocześnie w dwóch punktach monitoringowych**, w związku z powyższym PPIS w Aleksandrowie Kuj. wydał **decyzję z warunkową przydatnością wody do spożycia** po uprzednim jej przegotowaniu. Natychmiastowe działania naprawcze wprowadzone przez zarządzającego ujęciem doprowadziły jakość wody do zgodnej z obowiązującymi normami.

PPIS w Aleksandrowie Kuj. wydał ocenę jakości wody, w której **stwierdził przydatność wody do spożycia przez ludzi.**

Ponadto w roku sprawozdawczym w punktach poboru zlokalizowanych u odbiorców wody, występowały dopuszczalne, pojedyncze przekroczenia parametrów mikrobiologicznych- **bakterii grupy coli** oraz **ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C**, które po podjęciu działań naprawczych były szybko wyeliminowane.

- **Wodociąg Gminy Bądkowo – ujęcie Sinki** – w roku sprawozdawczym wystąpiło jednorazowe przekroczenie **ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C**, w punkcie monitoringowym zlokalizowanym u konsumenta. Po podjęciu działań naprawczych jakość wody została doprowadzona do obowiązujących norm.

W porównaniu do roku ubiegłego **poprawił się stan sanitarno – techniczny** dwóch wodociągów należących do tej grupy – **tj. wodociągu Gminy Waganiec** oraz **wodociągu Gminy Raciążek**. Gminy zarządzające powyższymi wodociągami wykonały zalecenia decyzji PPIS w Aleksandrowie Kuj., dotyczące remontów malarskich w pomieszczeniach stacji uzdatniania wody oraz stalowej armatury odżelaziaczy, studni głębinowych i zbiorników retencyjnych.

Ponadto Gmina Raciążek, w dalszym ciągu opracowuje plany remontu i modernizacji wodociągu oraz pozyskuje środki na ich realizację.

Z końcem roku sprawozdawczego Gmina Koneck oddała do użytku wyremontowane i zmodernizowane pomieszczenia stacji uzdatniania wody w Konecku, która dotychczas była wyłączona z eksploatacji z uwagi na jej zły stan sanitarno – techniczny. W obiekcie zastosowano nowe urządzenia uzdatniające, wyremontowano budynek stacji oraz zainstalowano dwa nowe zbiorniki retencyjne. Obecnie zregenerowano studnię głębinową, natomiast proces uzdatniania wody dopiero się rozpoczął i wymaga czasu na osiągnięcie pełnej skuteczności.

2. o produkcji 1000 – 10000 m³/d – wg ewidencji 2 wodociągi

- **Wodociąg miasta Aleksandrów Kuj. – ujęcie przy ul. Narutowicza 51** – kontrola jakości wody przeprowadzona w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego wodociągu wykazała jednorazowe przekroczenie **ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C**, w stałym punkcie monitoringowym zlokalizowanym u odbiorcy. Po podjęciu działań naprawczych jakość wody została doprowadzona do obowiązujących norm.

Ponadto w związku z sygnałami od mieszkańców dotyczącymi pogorszenia się walorów organoleptycznych wody (smak, zapach) związanych z jej profilaktycznym, okresowym

chlorowaniem, zostało zorganizowane wspólne spotkanie z przedstawicielami władz miejskich i przedsiębiorstwa wodociągowego, w trakcie którego zobowiązano obecnych do wzmożenia nadzoru nad jakością wody szczególnie w przypadkach awarii lub prowadzonych prac na sieci. Kontrola poziomu chloru przeprowadzona przez PPIS w Aleksandrowie Kuj. w tym okresie, nie wykazała przekroczeń.

- **Wodociąg miasta Ciechocinek – ujęcie Siarzewo** – w trakcie roku sprawozdawczego występowały jednorazowe przypadki przekroczenia parametrów fizykochemicznych i mikrobiologicznych, które wynikały z problemów instalacji wewnętrznej obiektów, w których pobierano próbki.

W roku sprawozdawczym stwierdzono **poprawę stanu sanitarno - technicznego** pomieszczeń stacji uzdatniania wody **wodociągu miasta Aleksandrów Kuj. – ujęcie przy ul. Narutowicza 51** – administrator wodociągu wykonał zalecenia decyzji PPIS w Aleksandrowie Kuj. z 2017 roku, dotyczące remontu malarskiego w pomieszczeniach stacji uzdatniania wody oraz stalowej armatury urządzeń uzdatniających .

Ponadto w roku sprawozdawczym nastąpiła **zmiana głównego dostawcy** wody **wodociągu miasta Ciechocinek**, do tej pory zaopatrywanego przez ujęcia wody w Kuczku i Siarzewie. Od lipca 2018 r. głównym dostawcą wody do spożycia są Toruńskie Wodociągi podające wodę z ujęcia w Czerniewicach. Dotychczasowe ujęcia dostarczają wodę w znacznie mniejszych ilościach. W wyniku tej zmiany powstał nowy obiekt – przepompownia wody w Wołuszewie, składająca się z 2 zbiorników retencyjnych, chlorowni oraz niezbędnego zaplecza technicznego.

3. Inne podmioty zaopatrujące w wodę – wg ewidencji 3

- **ujęcie wody zaopatrujące „MOP” Otłoczyn Wschód przy trasie A1 kierunek Gdańsk** - w ciągu roku sprawozdawczego wystąpiło jednorazowe przekroczenie parametru **mętność**, które zostało niezwłocznie wyeliminowane.

- **ujęcie wody zaopatrujące „MOP” Otłoczyn Zachód przy trasie A1 kierunek Łódź** kontrola jakości wody w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego wykazała ponadnormatywną zawartość **siarczanów i sodu**. PPIS w Aleksandrowie Kuj. wszczął postępowanie administracyjne dotyczące wydania decyzji z warunkową przydatnością wody w powyższym zakresie.

- **ujęcie Domu Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży w Grabiu**, które zaopatruje w wodę ok. 70 osób. W roku sprawozdawczym w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego jakości wody stwierdzono ponadnormatywną **ogólną liczbę mikroorganizmów w 22°C**. W związku z powyższym PPIS w Aleksandrowie Kuj. wydał **decyzję z warunkową przydatnością wody** do spożycia po uprzednim jej przegotowaniu. Administrator ujęcia podjął działania naprawcze i uzyskał poprawę jakości wody.

W 2018 roku PPIS w Aleksandrowie Kuj. **skierował wystąpienie** do wszystkich właścicieli, administratorów wodociągów oraz władz samorządowych, w którym przekazał Kompendium wiedzy dotyczące nowego rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, z dnia 7 grudnia 2017 roku, w którym zawarto następujące zagadnienia:

- bezpieczeństwo zdrowotne wody,
- producenci wody i ich zadania z zakresu bezpieczeństwa zdrowotnego konsumentów (odbiorców usług),
- narzędzia prawne pozwalające gminie na sprawowanie nadzoru nad podmiotami realizującymi zadania z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę,
- obowiązki informacyjne wójta, burmistrza względem mieszkańców,
- współpraca organów PIS z wójtem, burmistrzem w realizacji zadań związanych z zapewnieniem odbiorcom usług bezpieczeństwa zdrowotnego wody.

IV. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ ORAZ MIEJSC WYKORZYSTYWANYCH DO KĄPIELI I PŁYWALNI

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Aleksandrowie Kuj. wg GUS znajduje się **257 obiektów** użyteczności publicznej, **2 miejsca wykorzystywane do kąpeli oraz 7 pływalni**. Skontrolowano **284 obiektów** w tym: 215 obiektów zewidencjonowanych i 57 obiektów niezewidencjonowanych oraz **12 środków transportu**. Wydano ogółem **60 decyzji** administracyjnych, w tym: 10 merytorycznych, 1 umarzającą, 16 płatniczych, 3 zmieniające, 1 opinię sanitarną w formie decyzji oraz 29 decyzji – pozwoleń na ekshumację.

Wszystkie skontrolowane obiekty użyteczności publicznej na koniec roku sprawozdawczego oceniono jako dobre pod względem sanitarno – higienicznym i technicznym.

MIEJSCA WYKORZYSTYWANE DO KĄPIELI

Na terenie powiatu aleksandrowskiego znajdują się **2 miejsca wykorzystywane do kąpeli** nad **jeziorem Ostrowąs** oraz nad **jeziorem Służewo**. W 2018 roku, organizator ww. miejsc nie zgłosił ich przed sezonem kąpielowym do PPIS w Aleksandrowie Kuj., natomiast wykonał jednorazowe badania jakości wody w ramach kontroli wewnętrznej, w których nie stwierdzono przekroczeń parametrów mikrobiologicznych.

PŁYWALNIE

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Aleksandrowie Kuj. znajduje się **6 pływalni – basenów rehabilitacyjnych**, zaopatrywanych wodą wodociągową (nie leczniczą) i **1 wodny plac zabaw**. Podlegają one zapisom obowiązującego rozporządzenia w sprawie jakości wody na pływalniach.

Baseny rehabilitacyjne stanowią część bazy zabiegowej podmiotów wykonujących działalność leczniczą.

W roku sprawozdawczym PPIS w Aleksandrowie Kuj. prowadził kontrole jakości wody we wszystkich zewidencjonowanych pływalniach. Ponadto prowadzono nadzór nad jakością wody badaną przez zarządzających w ramach kontroli wewnętrznej oraz wywiązywaniem się przez właścicieli, z uzgodnionego z PPIS, harmonogramu poboru prób. Natomiast kontrole stanu sanitarno – higienicznego i technicznego ww. obiektów prowadzone były wraz z kontrolami podmiotów wykonujących działalność leczniczą, w których znajdują się powyższe pływalnie. Ich stan oceniono jako dobry.

W roku 2018 ze względu na występujące w wodzie basenowej przekroczenia dopuszczalnych maksymalnych wartości **chloroformu** i **Σ THM** wystawiono **2 decyzje** nakazujące doprowadzenie wody na pływalniach do prawidłowej jakości z terminem realizacji **do 30.04.2019r. oraz 31.05.2019r.**

W ciągu roku sprawozdawczego w wodzie basenowej **4 obiektów** wystąpiło **zanieczyszczenie mikrobiologiczne bakteriami *Pseudomonas aeruginosa* i *Escherichia coli***, stwierdzono też **ponadnormatywną zawartość ogólnej liczby bakterii w 36⁰C**. W związku z powyższym PPIS w Aleksandrowie Kuj. wydał **4 decyzje merytoryczne z rygorem natychmiastowej wykonalności**, unieruchamiające powyższe baseny oraz nakazujące zarządzającym obiektami doprowadzenie wody w zakresie przekroczonych parametrów

mikrobiologicznych do obowiązujących norm. W wyniku prowadzonych działań naprawczych zarządzający uzyskiwali w krótkim czasie poprawę jakości wody w tym zakresie.

Ponadto w 3 obiektach stwierdzono pojedyncze przekroczenie **ogólnej liczby mikroorganizmów i Legionelli Sp.** natomiast w **1 przypadku** stwierdzono ponadnormatywny poziom **mętności i chloroformu**, które po podjęciu działań naprawczych przez właścicieli podmiotów wyeliminowano. W powyższych przypadkach na zarządzających pływalniami zostały nałożone decyzje płatnicze.

USTĘPY PUBLICZNE

Na terenie powiatu aleksandrowskiego w ewidencji znajduje się ogółem **6 toalet publicznych**; 5 zlokalizowanych w centrum Ciechocinka i 1 na terenie Aleksandrowa Kuj. Skontrolowano 5, natomiast 1 toaleta znajdująca się w Parku Sosnowym w Ciechocinku nie została skontrolowana, z uwagi na fakt, iż w trakcie podejmowania kilku prób kontroli, była nieczynna.

Stan bieżącej czystości w skontrolowanych obiektach, był na dobrym poziomie.

Wszystkie skontrolowane toalety publiczne są przystosowane dla osób niepełnosprawnych.

DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ INNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE POMOCY SPOŁECZNEJ

W ewidencji widnieją 2 obiekty: DPS dla Dzieci i Młodzieży w Grabiu oraz Środowiskowy Dom Samopomocy w Aleksandrowie Kuj., które w roku sprawozdawczym zostały skontrolowane.

Z uwagi na złe wyniki badań wody ciepłej pobranej w kierunku Legionella sp., w jednym z nich, PPIS wydał decyzję administracyjną nakazującą doprowadzenie jakości wody ciepłej do obowiązujących norm. Obowiązek zawarty w decyzji wykonano.

PLACÓWKI ZAPEWNIAJĄCE CAŁODOBOWĄ OPIEKĘ

W 2018 roku objęto nadzorem kolejny Dom Opieki dla osób w podeszłym wieku w Plebance gm. Waganiec. W sumie w powiecie aleksandrowskim są **2 placówki zapewniające całodobową opiekę dla osób starszych**. Stan sanitarno – higieniczny oraz utrzymanie bieżącej czystości i porządku w ww. obiektach nie budziło zastrzeżeń.

HOTELE

W ewidencji PSSE znajduje się 9 hoteli, mieszczących się na terenie naszego powiatu, skontrolowano 8 hoteli (1 zawiesił działalność).

Stan sanitarno – techniczny i czystość bieżąca oraz postępowanie z bielizną w hotelach było prawidłowe. Również w badaniach jakości wody ciepłej w kierunku Legionella sp. nie stwierdzono nieprawidłowości.

INNE OBIEKTY ŚWIADCZĄCE USŁUGI HOTELOWE

Wg ewidencji 42 obiekty, skontrolowano 40 obiektów (2 zawiesiły działalność).

W tej grupie znajdują się: **pensjonat, pokoje gościnne, domy wypoczynkowe, domy wczasowe, nieskategoryzowane hotele oraz obiekty agroturystyczne, a także 1 ośrodek wczasowo-wypoczynkowy nad jez. Ostrowąs**, który przez cały sezon podobnie jak i w latach poprzednich był nieczynny i nie został skontrolowany.

Stan sanitarny i techniczny oraz utrzymanie czystości i porządku w obiektach tej grupy nie budziły zastrzeżeń.

Właściciele systematycznie dbali i podnosili standard świadczonych usług hotelowych a stan sanitarno - techniczny obiektów tej grupy oceniono jako dobry.

ZAKŁADY FRYZJERSKIE, FRYZJERSKO-KOSMETYCZNE, KOSMETYCZNE, ODNOWY BIOLOGICZNEJ I SOLARIA

Wg ewidencji na terenie powiatu aleksandrowskiego znajduje się: 57 zakładów fryzjerskich, 36 kosmetycznych, 8 gabinetów odnowy biologicznej oraz 15 świadczących więcej niż jedną usługę. Ogółem skontrolowano 113 obiektów tej grupy (3 obiekty zawiesiły działalność).

Obiekty tej grupy nie budziły zastrzeżeń pod względem higieniczno – technicznym i czystościowym, a ich **stan sanitarny i techniczny na koniec 2018 roku, oceniono jako dobry**.

W/w obiekty w celu ochrony przed chorobami zakaźnymi posiadają i stosują opracowane i zatwierdzone przez PPIS, procedury postępowania ze sprzętem i narzędziami kosmetycznymi mogącymi naruszyć ciągłość tkanek oraz odpadami niebezpiecznymi.

OBIEKTY KOMUNIKACJI PUBLICZNEJ

(dworce, przystanie żeglugi i środki transportu publicznego)

W roku sprawozdawczym przeprowadzono: 1 kontrolę stacji PKP w Aleksandrowie Kuj., 1 kontrolę przystani żeglugi śródlądowej oraz 12 kontroli środków transportu publicznego, w tym 2 taksówek, 2 samochodów do przewozu chorych oraz 4 samochodów do przewozu zwłok, 2 dorożek i 2 autobusów.

Ich stan sanitarno – techniczny oraz bieżące utrzymanie nie budziły zastrzeżeń.

W budynku dworca PKP w Aleksandrowie Kuj. w związku z trwającymi pracami remontowymi, dotyczącymi między innymi dachu oraz holu głównego, w którym znajdowały się kasy biletowe i poczekalnia, wydzielony został przez właściciela budynku tj. Urząd Miasta w Aleksandrowie Kuj., jedynie fragment holu, udostępniony dla podróżnych z kasami i małą poczekalnią. W związku z powyższym obiekt traktowany jest jako **stacja PKP**.

Stan sanitarno – higieniczny wydzielonej stacji nie budził zastrzeżeń.

Dla podróżnych dostępne są toalety na terenie biblioteki znajdującej się w budynku dworca oraz toaleta przenośna typu toi- toi.

CMENTARZE

(cmentarze, kaplice przedpogrzebowe)

Wg ewidencji - 20 cmentarzy, skontrolowano - 14, pozostałe przewidziano do kontroli w 2019 r. Ponadto przeprowadzono 2 kontrole kaplic przedpogrzebowych, należących do zakładów wykonujących usługi pogrzebowe.

Na skontrolowanych cmentarzach oraz w kaplicach zachowana była bieżąca czystość i porządek, otoczenie cmentarzy nie budziło zastrzeżeń. Nie stwierdzono również nieprawidłowości sanitarno – technicznych. Wyjątek stanowił **1 cmentarz parafialny**, w trakcie kontroli którego, stwierdzono nieprawidłowości dot. ogrodzenia cmentarza. W związku z powyższym PPIS wydał decyzję administracyjną nakazującą uzupełnienie brakujących fragmentów ogrodzenia terenu cmentarza. Obowiązek zawarty w decyzji wykonano.

W 2018 roku wydano **29 decyzji – pozwoleń na ekshumacje zwłok lub szczątków i przeprowadzono 20 kontroli w tym zakresie.**

INNE OBIEKTY UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

W roku 2018 **wg ewidencji** ogółem **znajduje się 48 innych obiektów użyteczności publicznej, z czego do kontroli zaplanowano 18, skontrolowano 18. Dodatkowo przeprowadzono kontrole w 57 obiektach niezewidencjonowanych**, w tym kontrole przeprowadzone w ramach interwencji oraz imprez masowych.

Zewidencjonowane inne obiekty użyteczności publicznej to m.in. obiekty kulturalno - widowiskowe (kino i teatr, miejskie i wiejskie centra kultury), obiekty sportowe, przystań żeglugi śródlądowej, kemping, parkingi, targowiska miejskie, apteki, zakłady usług pogrzebowych.

Natomiast niezewidencjonowane to: kwatery prywatne, wiaty i przystanki PKS, dyskoteki, dodatkowo wzięto pod uwagę interwencje sanitarne na posesjach oraz imprezy masowe.

Obiekty tej grupy oceniono dobrze pod względem sanitarno – technicznym.

Interwencje, doniesienia od ludności

PPIS w Aleksandrowie Kuj. w 2018 r. rozpatrzył w **sumie 24 doniesienia od ludności**. W **6 przypadkach** problem nie leżał w kompetencji PPIS, po kontrolach przekazany został do załatwienia wg kompetencji do właściwych organów.

Najczęstszymi problemami, z którymi zwracano się do PPIS były:

- nieprawidłowa gospodarka wodno – ściekowa oraz gospodarka odpadami,
- nieprzestrzeganie zasad czystości i higieny w obiektach służby zdrowia, pokojach gościnnych oraz na posesjach prywatnych.

Uczestniczono we wspólnych kontrolach z przedstawicielami:

- Urzędów Miast i Gmin – 1 kontrola.

W trakcie roku sprawozdawczego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Aleksandrowie Kuj. zaopiniował **5 projektów „Regulaminu utrzymania czystości i porządku”** i projektów uchwały w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości dla gm.: Waganiec, Koneck, Bądkowo oraz miast: Aleksandrów Kuj. i Nieszawa, wydał również **6 postanowień dotyczących imprez masowych**.

V. STAN SANITARNY ZAKŁADÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ

Wg ewidencji 101 obiektów (w tym: 17 obiektów sanatoryjnych oraz 6 szpitali uzdrowiskowych, 21 przychodni, 1 laboratorium diagnostyczne, 9 innych wykonujących całodobowe i ambulatoryjne świadczenia zdrowotne, 47 praktyk zawodowych).

Zaplanowano i skontrolowano 88 obiektów, **przeprowadzono w sumie 112 kontroli.**

W tej grupie obiektów wydano ogółem: **9 decyzji merytorycznych, które dotyczyły** m.in. przeprowadzenia remontów malarskich ścian i sufitów pomieszczeń bazy hotelowej i zabiegowej oraz ciągów komunikacyjnych i pomieszczeń gospodarczych oraz doprowadzenia do zgodnej z obowiązującymi przepisami jakości wody ciepłej w instalacji wewnętrznej budynku pod kątem liczby bakterii *Legionella sp.*.

Wydano również **8 decyzji płatniczych oraz 2 zmieniające, nałożono 1 mandat karny w wysokości 300 zł za nieprzestrzeganie podstawowych zasad higieniczno – sanitarnych na bazie zabiegowej.**

Ogólnie stan techniczny i funkcjonalny obiektów wykonujących działalność leczniczą oceniono jako dobry i nie odnotowano większych nieprawidłowości w zakresie utrzymania czystości i porządku w pomieszczeniach zabiegowych, a także hotelowych i sanitarnych. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie postępowania z odpadami, obiekty posiadają opracowane procedury w tym zakresie i postępują zgodnie z nimi.

W wyniku realizacji zaleceń PPIS w Aleksandrowie Kuj. oraz działań podjętych przez właścicieli zakładów opieki zdrowotnej, podobnie jak w roku ubiegłym, uzyskano poprawę stanu sanitarnego i technicznego pomieszczeń, łącznie w **8 obiektach.**

PPIS w Aleksandrowie Kuj. **skierował do** placówek służby zdrowia wystąpienie dot. **minimalnej częstotliwości pobierania próbek ciepłej wody do badań w kierunku Legionella sp. w podmiotach wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne, która wynosi 2 razy w ciągu roku** oraz wystąpienie do zarządców pływalni – basenów rehabilitacyjnych, dot. sporządzania harmonogramów poboru próbek wody z basenów w ramach kontroli wewnętrznej.

Podsumowanie:

Sekcja Nadzoru nad Obiektami Komunalnymi objęła nadzorem w sumie **387 obiektów**, przeprowadzono w ciągu 2018 roku **465 kontroli**.

Pobrano do badań laboratoryjnych **186 próbek** w tym: **144 próbek wody przeznaczonej do spożycia oraz 22 próbki wody ciepłej w kierunku Legionella sp., 20 próbek wody z basenów.**

Wydano ogółem **133 decyzje administracyjne**, w tym: 6 decyzji zmieniających, 41 decyzji płatniczych, 24 decyzje merytoryczne, 29 decyzji – pozwoleń na ekshumację oraz 1 decyzję (opinię sanitarną), 2 decyzje umarzające oraz 30 ocen higienicznych.

PPIS w Aleksandrowie Kuj. wydał również **6 postanowień** na imprezy masowe, **3 wystąpienia** oraz zaopiniował **5 projektów „Regulaminu utrzymania czystości i porządku” i projektów uchwał w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.**

VI. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY

1. Stan sanitarny zakładów pracy i badania środowiska pracy.

W 2018 roku przeprowadzono 135 kontroli w 126 obiektach zlokalizowanych na terenie powiatu. W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano 10 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień, które m. in. dotyczyły :

- poprawy stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń
- przeprowadzenia badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia
- zaprowadzenia rejestru czynników szkodliwych dla zdrowia

2. Badania profilaktyczne.

Wszystkie kontrolowane zakłady zawarły umowy z lekarzami uprawnionymi do przeprowadzania badań profilaktycznych. Nie stwierdzono przypadków zatrudniania pracowników bez aktualnych badań profilaktycznych.

3. Zagrożenia stwarzane dla otoczenia przez zakłady pracy.

Istotne zagrożenia nie uległy zmianie i w dalszym ciągu są to:

- transport drogowy na trasie krajowej „1” oraz autostrady przebiegający przez teren ujęć wodnych „Kuczek”,
- transport kolejowy przebiegający przez środek miasta Aleksandrowa Kujawskiego oraz w bezpośrednim sąsiedztwie szpitala (transport różnych substancji i mieszanin chemicznych).

4. Ogólna ocena zakładów.

W zakładach w których stwierdzono nieprawidłowości w 2018r. podjęto działania mające na celu poprawę warunków pracy pracowników wykonując obowiązki nałożone przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Aleksandrowie Kujawskim.

We wszystkich zakładach, w których zostały przekroczone normatywy higieniczne hałasu pracodawcy wyposażyli pracowników w ochronniki słuchu.

5. Choroby zawodowe.

W 2018 roku wydano 2 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej oraz 1 decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

VII. STAN SANITARNO-HIGIENICZNY W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH

W 2018 roku ujęto w ewidencji 50 placówek nauczania i wychowania. W wyniku prowadzonego nadzoru sanitarnego w powiecie aleksandrowskim przeprowadzono 75 kontroli w 52 placówkach: nauczania, opiekuńczo-wychowawczych, wypoczynku dzieci i młodzieży, w tym: w 50 placówkach stałych oraz w 2 obiektach sezonowych (podczas zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży).

Ogółem w 2018 roku w ramach bieżącego nadzoru nad obiektami przeprowadzono 75 kontroli sanitarnych. W tym: 18 kontroli - przedszkoli, 6 kontroli - punktów przedszkolnych, 3 kontrole – żłobków, 25 kontroli – szkół podstawowych, 17 kontroli – zespołów szkół,

2 kontrole – placówek wsparcia dziennego oraz 4 kontrole – zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży. W czasie kontroli oceniano stan sanitarno-higieniczny obiektów, warunki pobytu dzieci i młodzieży oraz higienę procesu nauczania. We wszystkich skontrolowanych placówkach uczyło się i przebywało 6822 uczniów. Ponadto przeprowadzono 4 kontrole odbiorowe (we współpracy z zapobiegawczym nadzorem sanitarnym), 10 kontroli placówek oświatowych w ramach przygotowania szkół do nowego roku szkolnego 2018/2019, 3 kontrole sprawdzające po wydaniu zaleceń pokontrolnych oraz 5 kontroli interwencyjnych, 3 z nich dotyczyły szerzenia się chorób pasożytniczych, 2 pozostałe złego stanu sanitarno-higienicznego. W wyniku interwencji w 2 szkołach potwierdziły się zgłoszone nieprawidłowości, wydano zalecenia pokontrolne. Ponadto podczas przeprowadzonej kontroli sprawdzającej, nałożono mandat karny w wysokości 300 zł za nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny kontrolowanych pomieszczeń szkoły.

W ramach bieżącego nadzoru nad obiektami, po przeprowadzonych kontrolach wydano: 3 decyzje administracyjne - nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości higieniczno-sanitarnych i technicznych, 3 decyzje przedłużające oraz 2 decyzje zatwierdzające. W dobrym stanie sanitarno-higienicznym i technicznym funkcjonowało 47 placówek. W 3 placówkach stwierdzono zaniedbania dotyczące stanu sanitarno-higienicznego i technicznego.

W skontrolowanych placówkach oświatowo-wychowawczych pomieszczenia przeznaczone na pobyt ludzi znajdują się równo lub powyżej terenu urządzonego przy budynku. Ponadto wszystkie pomieszczenia sanitarne zlokalizowane są w obiektach i wyposażone w odpowiednią ilość misek ustępowych oraz umywalek. Podczas kontroli nie stwierdzono ponadnormatywnej liczby uczniów przypadającej na urządzenie sanitarne. Dostęp do ciepłej i zimnej wody w ww. obiektach był zachowany.

Sale lekcyjne we wszystkich placówkach spełniały wymogi bezpieczeństwa, a ich wyposażenie, sprzęt i meble edukacyjne, posiadały atesty lub certyfikaty. Zachowany był odpowiedni mikroklimat pomieszczeń.

Wszystkie placówki na terenie powiatu aleksandrowskiego zapewniały uczniom opiekę medyczną, wyposażone były również w apteczki oraz instrukcje udzielania pierwszej pomocy. W 6 szkołach podstawowych oraz w 3 zespołach szkół znajdowały się odpowiednio wyposażone gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej.

W ramach oceny warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego i rekreacji stwierdzono, że placówki oświatowe posiadają odpowiednie zaplecze do realizacji zajęć W-F. Szkoły na terenie powiatu aleksandrowskiego posiadają m. in. sale gimnastyczne z pełnym

węzłem sanitarnym, sale rekreacyjno-zastępcze, inne pomieszczenia sportowe (np. do zajęć ćwiczeń korekcyjnych), boiska oraz boiska typu „Orlik” należące do gmin.

Podczas przeprowadzonych kontroli, w wybiórczo wybranych 9 obiektach oświatowo-wychowawczych, przeprowadzono badania środowiska szkolnego, które pozwoliły na ocenę warunków pobytu i nauczania uczniów. W związku z powyższym łącznie wykonano 230 badań, w tym:

- 20 badań tygodniowego rozkładu lekcji,
- 210 badań dostosowania mebli do wzrostu uczniów oraz przedszkolaków.

W wyniku oceny warunków pobytu i nauczania uczniów nie stwierdzono nieprawidłowości badanych parametrów.

Na terenie powiatu aleksandrowskiego przeprowadzono 4 kontrole sanitarne wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży, w trakcie których oceniano spełnienie wymogów sanitarno-higienicznych i technicznych, m. in. prawidłowego stanu i wyposażenia pomieszczeń, zaopatrzenia w ciepłą i zimną wodę, zaplecza sanitarnego, środków higieniczno-sanitarnych, gromadzenia odpadów i odprowadzania ścieków.

We wszystkich kontrolowanych obiektach sprawdzono przestrzeganie zakazu palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych oraz papierosów elektronicznych. W widocznych miejscach umieszczone były informacje o ww. zakazie.

Podsumowując, stan sanitarno-higieniczny i techniczny placówek nauczania i wychowania z roku na rok ulega poprawie.

VIII. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU .

Podstawowym celem działalności sekcji HŻŻ i PU określonym w "Planie zasadniczych przedsięwzięć na 2018 rok" był nadzór nad bezpieczeństwem żywności, żywienia i przedmiotów użytku zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego.

Zadania ukierunkowane były na zapewnienie bezpieczeństwa produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności, suplementów diety, materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością, kosmetyków oraz produkcji pierwotnej i sprzedaży bezpośredniej żywności.

Prowadzone działania dotyczyły:

- Oceny warunków sanitarno-higienicznych i technicznych produkcji i dystrybucji, sprzedaży, transportu środków spożywczych, kosmetyków oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością,
- Oceny jakości produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności, materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością poprzez ocenę wizualną i/lub laboratoryjną próbek pobieranych w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu.
- Monitorowania wycofanej z obrotu żywności, suplementów diety, kosmetyków i przedmiotów użytku w ramach systemu wczesnego ostrzegania o pojawiających się produktach niebezpiecznych na rynku (RASFF, RAPEX),
- Nadzoru nad kosmetykami w tym oceny ich oznakowania,
- Nadzoru nad suplementami diety, środkami specjalnego przeznaczenia żywieniowego

Teren naszego powiatu charakteryzuje się dużą ilością obiektów żywienia zbiorowego, zarówno typu otwartego jak i zamkniętego, co wynika z napływu turystów do znanej miejscowości uzdrowiskowo-turystycznej Ciechocinek. Przez powiat przebiega też droga międzynarodowa A1. Część obiektów dostępna jest dla wszystkich konsumentów tj. restauracje, bary, punkty małej gastronomii, natomiast inne tylko dla wybranych grup (zakłady zbiorowego żywienia zamkniętego - sanatoria, szpitale uzdrowiskowe, stołówki w domach wczasowych, bloki żywienia w szkołach i przedszkolach). W części obiektów żywienia zbiorowego zamkniętego zrezygnowano z prowadzenia własnych bloków żywieniowych, korzystając z usług cateringowych.

Ogółem w 2018 roku w ewidencji sekcji Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku było zarejestrowanych 1513 obiektów, w tym:

- nowo zatwierdzonych zakładów 44 i nowo zarejestrowanych zakładów produkcji pierwotnej i sprzedaży bezpośrednio 55,

Objęte nadzorem były obiekty produkcji, obrotu żywnością oraz produkcji i dystrybucji przedmiotów użytku w tym:

3 wytwórnie lodów, 12 automatów do lodów, 8 piekarni, 5 ciastkarni, 3 przetwórnice owocowo-warzywne, 1 browar, 1 wytwórnia napojów bezalkoholowych, 1 wytwórnia produktów specjalnego przeznaczenia (preparatów do początkowego i dalszego żywienia niemowląt), 1 wytwórnia musztardy, 7 innych wytwórni żywności, 217 sklepów spożywczych, 3 kioski

spożywcze, 14 magazynów hurtowych, 11 obiektów ruchomych i tymczasowych, 38 środków transportu (firm indywidualnych), 892 inne obiekty obrotu żywnością w tym 804 obiektów produkcji pierwotnej i sprzedaży bezpośredniej), 155 zakładów żywienia zbiorowego otwartego w tym 75 małej gastronomii, 121 zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego, 3 wytwórnie materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością. 17 miejsc obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością

W 2018 roku skontrolowano 482 obiekty żywnościowe i przedmiotów użytku, w których przeprowadzono **889** kontroli. W 2018 roku przeprowadzono dodatkowo 9 kontroli w obiektach wprowadzających do obrotu produkty kosmetyczne.

W celu poprawy stanu sanitarno-technicznego i dostosowania zakładów do wymogów prawa Unii Europejskiej wydano **212** decyzji merytorycznych (w tym **45** z terminami wykonania nałożonych obowiązków), **61** decyzji umarzających postępowanie po wykonaniu zaleceń, **42** decyzje wykreślające obiekty z rejestru zatwierdzonych zakładów, **62** decyzje zatwierdzające zakłady, **1** decyzję przedłużającą termin wykonania obowiązku oraz **1** decyzję uchylającą z terminem wykonania obowiązku po wykreśleniu zakładu z rejestru.

Zgłoszenia doniesień w ilości 40 dotyczyły najczęściej nieprawidłowości sanitarno-technicznych, niewłaściwej jakości zdrowotnej środków spożywczych, zanieczyszczeń w otoczeniu zakładu, braku orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych, towarów przeterminowanych, zepsutych, niewłaściwej higieny sprzedaży, braku czystości i porządku w obiekcie, obecności osób postronnych w zakładzie, brudnych naczyń stołowych i innych.

Z 40 powiadomień 12 zostało potwierdzonych, a 29 powiadomień nie potwierdzono,

Przeprowadzono 41 kontroli interwencyjnych.

Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku w roku 2018 tak jak w latach ubiegłych skoncentrowała się na poprawie stanu sanitarnego w obiektach produkcyjnych o wysokim ryzyku zagrożenia ustalonym na podstawie oceny stanu sanitarnego zakładu. W takich zakładach przeprowadzano wielokrotne kontrole podyktowane złym stanem sanitarno-technicznym.

W wyniku kontroli sanitarnych przeprowadzonych w zakładach stwierdzano nieprawidłowości w zakresie przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych.

Tabela dotycząca rodzaju niezgodności z przepisami (występujących we wszystkich zakładach produkcji i obrotu żywnością)

Lp.	Rodzaj niezgodności	Liczba niezgodności
1.	brak zatwierdzenia lub samowolne rozszerzenie działalności zakładu	0
2.	nieodpowiednie usytuowanie zakładu, otoczenie zakładu	2
3.	niewłaściwy stan techniczno-sanitarny, czystość i przestrzeń robocza zakładu	41
4.	brak ochrony przed zewnętrznymi źródłami zanieczyszczeń	2
5.	brak/niewłaściwa ochrona zakładu przed szkodnikami, brak monitoringu	6
6.	nieprawidłowa kanalizacja zakładu	3
7.	nieprawidłowe warunki sanitarno-higieniczne toalet pracowniczych, brak warunków do higienicznego mycia i osuszania rąk	7
8.	nieprawidłowe systemy wentylacyjne	1
9.	nieprawidłowe oświetlenie pomieszczeń	2
10.	brak/nieprawidłowe szatnie dla pracowników	0
11.	nieprawidłowe rozplanowanie pomieszczeń (zanieczyszczenia krzyżowe, brak funkcjonalności pomieszczeń)	0
12.	nieprawidłowy stan powierzchni, urządzeń, sprzętu wykorzystywanych w procesie produkcji	7
13.	niewłaściwy stan techniczny urządzeń, środków do czyszczenia i dezynfekcji sprzętu oraz wyposażenia	3
14.	nieprawidłowe warunki do mycia żywności	3
15.	nieprawidłowe przechowywanie odpadów, niewłaściwa gospodarka odpadami pochodzenia zwierzęcego	1
16.	brak lub niewłaściwa jakość wody przeznaczonej do spożycia/produkcji	3
17.	niewłaściwa higiena osobista pracowników (np. brak/niewłaściwa odzież ochronna pracowników, niewłaściwy ubiór)	5
18.	brak lub nieaktualne orzeczenia lekarskie do celów sanitarno-epidemiologicznych pracowników	21
19.	nieprawidłowa jakość żywności, surowców, składników (np. żywność przeterminowana)	10
20.	niewłaściwe magazynowanie, brak segregacji żywności, surowców, składników (np. brak urządzeń do pomiarów wilgotności, temperatury), nieprawidłowa segregacja w urządzeniach chłodniczych, brak rozdzielności produktów	22
21.	brak ochrony przed zanieczyszczeniami wewnętrznymi	23
22.	niezachowanie ciągłości łańcucha chłodniczego środków spożywczych	0
23.	nieprawidłowe warunki przechowywania opakowań przeznaczonych do kontaktu z żywnością	0
24.	nieprawidłowo przechowywany lub brak sprzętu i środków używanych do sprzątania, mycia i dezynfekcji	3

25.	nieprawidłowe warunki higieniczno-sanitarne podczas wydawania potraw	0
26.	niewłaściwe mycie i dezynfekcja naczyń, brak odpowiednich warunków	6
27.	brak/nieprawidłowe znakowanie składników/żywności	50
28.	niehigieniczna sprzedaż art. Spożywczych	5
29.	nieprawidłowy transport żywności, zły stan sanitarny środków transportu	0
30.	brak opracowania, wdrożenia i stosowania zasad GHP/GMP	37
31.	brak opracowania, wdrożenia i utrzymania systemu HACCP	17
32.	brak procedur zabezpieczenia i wycofania z obrotu partii żywności nie odpowiadających wymaganiom jakości zdrowotnej lub nieprawidłowe opracowanie	0
33.	niewłaściwie prowadzona i przechowywana dokumentacja umożliwiająca zidentyfikowanie dostawcy	0
34.	brak/nieprawidłowo prowadzona rejestracja przebiegu procesów produkcyjnych i przechowywanie dokumentacji	0
35.	brak sprzętu i wydzielonego stanowiska do dezynfekcji jaj	0
36.	wykorzystywanie stanowisk pracy niezgodnie z ich przeznaczeniem	10
37.	nieprawidłowe mycie sprzętu pomocniczego	0

2018 rok podobnie jak w 2017 obfitował w akcje. Przeprowadzono łącznie 482 kontrole sanitarne w ramach różnych akcji.

W ramach systemu RASFF – to europejski system szybkiego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych obowiązujący we wszystkich krajach Unii Europejskiej przeprowadzono 22 kontrole.

W związku z innymi akcjami przeprowadzono 402 kontrole dotyczące m.in. poziomu substancji zanieczyszczających, które mogą znajdować się w tłuszczach stosowanych do smażenia; sprzedaży mięsa i odpadów gastronomicznych (ASF - afrykańskiego pomoru świń); podkładek absorpcyjnych stosowanych m.in. przy pakowaniu mięsa; oceny systemów kontroli bezpieczeństwa żywności w odniesieniu do produkcji żywności gotowej do spożycia oraz jakości zdrowotnej surowca importowanego w szczególności owoców miękkich oraz owoców krajowych; wzmożonego nadzoru nad giełdami towarowymi warzywnymi i warzywno-owocowymi, które są głównymi punktami dystrybucji ziemniaków, innych warzyw i owoców; śledzenia pochodzenia produktu - traceability; bezpiecznego letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży; imprez masowych, oznakowania i warunków obrotu produktów kosmetycznych; suplementów diety, które nie spełniają przepisów prawa żywnościowego; żywności genetycznie modyfikowanej ze szczególnym uwzględnieniem prawidłowego znakowania środków spożywczych zawierających GMO oraz dokumentacji

towarzyszącej tym środkom spożywczym. Prowadzono akcje wspólnie z innymi inspekcjami kontrolując obiekty w zakresie produkcji pierwotnej owoców miękkich, postępowania z żywymi rybami będącymi przedmiotem sprzedaży detalicznej, dotyczące podmiotów zaopatrujących odbiorcę wojskowego czy sprzedaży mięsa i odpadów gastronomicznych.

W zakresie nadzoru nad suplementami diety, środkami specjalnego przeznaczenia, środkami spożywczymi wzbogacanymi przeprowadzono 58 kontroli tematycznych .

Przez okres całego 2018 roku pobierano do badań laboratoryjnych próbki środków spożywczych produkowanych w zakładach zlokalizowanych na terenie powiatu aleksandrowskiego oraz znajdujących się w obrocie handlowym. Próbki zbadano w zintegrowanych laboratoriach badania żywności na terenie całej Polski należących do Państwowej Inspekcji Sanitarnej i innych Inspekcji.

Ogółem zbadano 151 próbek żywności i przedmiotów użytku oraz 1 próbkę kosmetyku . Dodatkowo z pobranych próbek przeprowadzono w PSSE w Aleksandrowie Kujawskim ocenę znakowania w 7 suplementach diety, 2 środkach spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, 2 środkach spożywczych wzbogaconych witaminami lub składnikami mineralnymi oraz 2 produktach bezglutenowych.

W badanych próbkach produktów spożywczych, przedmiotów użytku i kosmetyku nie stwierdzono przekroczeń – nie kwestionowano ich.

W dwóch przypadkach próbek mięsnych pobranych w ramach działań monitoringowych stwierdzono zanieczyszczenia bakteryjne. Sprawę przekazano do Państwowej Inspekcji Weterynaryjnej.

Szereg kontroli przeprowadzono w związku ze składanymi wnioskami właścicieli obiektów w sprawie wydania decyzji zatwierdzającej spełnienie wymagań sanitarno-technicznych przy sprzedaży artykułów spożywczych. Wydano 44 decyzje zatwierdzające zakłady .

W związku z występowaniem podmiotów o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych, do stosownego wniosku podmiot musi dołączyć decyzję właściwego państwowego inspektora sanitarnego o zatwierdzeniu zakładu, o której mowa w art. 65 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (tekst jednolity . Dz.U z 2018r. .poz. 1541 z późn. zm.). W porozumieniu z urzędami gmin PPIS w Aleksandrowie Kujawskim

wydawał zaświadczenia o wpisie do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej lub duplikaty decyzji zatwierdzających.

Zgodnie z planem zasadniczych przedsięwzięć zamierzenia dotyczące zaplanowanych kontroli na 2018 rok zostały zrealizowane, co przyczyniło się do podniesienia bezpieczeństwa zdrowotnego żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu.

Stan sanitarno-techniczny obiektów usytuowanych na terenie powiatu aleksandrowskiego, na podstawie danych zebranych w trakcie ubiegłorocznych kontroli można uznać za zadowalający.

Przeprowadzone kontrole sanitarne były skuteczne ze względu na podejmowanie natychmiastowych działań w przypadkach występowania ryzyka zagrożenia dla zdrowia ludzkiego. Działania podejmowane przez naszą inspekcję oraz konkurencja na rynku żywnościowym spowodowały wzrost świadomości konsumentów i przedsiębiorców, a tym samym wymusiły na podmiotach prowadzących zakłady poprawę warunków sanitarno-technicznych obiektów oraz wzrost higieny produkcji i obrotu środków spożywczych.

Najwięcej uchybień sanitarnych występuje w obiektach żywienia zbiorowego oraz obiektach obrotu żywnością. Jest to spowodowane najczęściej dużą rotacją zatrudnionego personelu, a co za tym idzie brakiem dostatecznego doświadczenia i wiedzy pracowników na temat wymagań higieniczno-sanitarnych obowiązujących w zakładach branży spożywczej.

Często opracowany system HACCP nie jest zgodny z istniejącymi warunkami w zakładzie, z czego wynika błędne prowadzenie zapisów

Nadal odnotowywane są uchybienia, głównie wynikające z zaniedbań bieżących, dotyczące czystości pomieszczeń głównych i pomieszczeń pomocniczych, nieprawidłowości związane z nieprzestrzeganiem segregacji asortymentowej żywności w urządzeniach chłodniczych, co ma znaczenie zwłaszcza przy przechowywaniu i wprowadzaniu do obrotu środków spożywczych łatwo ulegających zepsuciu, nietrwałych mikrobiologicznie.

Placówki prowadzą wymaganą dokumentację dla środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego, procedury zabezpieczania i wycofywania z obrotu partii żywności nie odpowiadającej wymaganiom jakości zdrowotnej, a także identyfikację dostawców żywności. Jakość środków spożywczych ulega poprawie. Jest to wynikiem poprawy stanu sanitarno-technicznego placówek, przestrzegania ogólnych zasad higieny w produkcji, obrocie, transporcie, wdrożenia i funkcjonowania w coraz większej ilości zakładów systemów kontroli wewnętrznej i zewnętrznej, sprawowanej przez PIS w ramach urzędowej kontroli żywności.

Problemem pozostaje w dalszym ciągu wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub po upływie daty minimalnej trwałości.

W roku 2018 na terenie objętym nadzorem PSSE w Aleksandrowie Kujawskim zanotowano jedno zatrucie pokarmowe - domowe. Ilość osób chorych/ hospitalizowanych 2/2. Czynnikiem etiologicznym była prawdopodobnie *Salmonella enterica*.

Za naruszenie wymagań sanitarno-higienicznych pracownicy inspekcji nałożyli 47 mandatów karnych na kwotę 8600 zł. Wydano 108 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie nieprawidłowości technicznych, czy obowiązku stosowania procedur GHP/GMP i systemu HACCP oraz 236 decyzji płatniczych wydanych po stwierdzonych nieprawidłowościach.

W celu zapewnienia właściwego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności, w dalszym ciągu będzie kontynuowany nadzór sanitarny, szczególnie w zakresie:

- wdrażania i skutecznego stosowania systemów kontroli wewnętrznej w obiektach żywności i żywienia – zasad dobrej praktyki higienicznej (GHP), dobrej praktyki produkcyjnej (GMP) oraz zasad systemu HACCP wraz z niezbędną dokumentacją,
- stosowania prawidłowych procesów mycia i dezynfekcji,
- właściwego stosowania substancji dodatkowych,
- prawidłowego znakowania składników/żywności,,
- zachowania łańcucha chłodniczego na całej drodze od surowca do gotowego produktu, co ma szczególne znaczenie w przypadku środków spożywczych łatwo psujących się;
- zachowania higieny osobistej i higieny miejsca pracy,
- identyfikowalności surowców i produktu gotowego,
- ochrony przed zanieczyszczeniami wewnętrznymi,
- poprawy funkcjonalności obiektów,
- aktualności orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych ,
- obrotu środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i suplementów diety – szczególnie w aspekcie ich prawidłowego znakowania.

W 2019 roku wprowadzony będzie program dotyczący oceny stanu żywienia pacjentów w szpitalach i zakładach opieki zdrowotnej na podstawie jadłospisów/posiłków.

Wyniki działań kontrolnych prowadzonych w 2018 roku wskazują, iż nadzór nad obiektami powiatu aleksandrowskiego musi być prowadzony systematycznie. Właściwy nadzór podjęty w zakresie zaplanowanych kontroli kompleksowych i problemowych przyniósł oczekiwane efekty przyczyniając się do poprawy stanu sanitarno-higienicznego w obiektach

IX. DZIAŁALNOŚĆ PIONU OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA POWIATOWEJ STACJI SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNEJ W ALEKSANDROWIE KUJAWSKIM ZA 2018 R.

Do zakresu działania **OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA** należy inicjowanie, organizowanie, prowadzenie, koordynowanie i nadzorowanie działalności oświatowo-zdrowotnej w celu kształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych, w szczególności:

- wdrażanie przedsięwzięć zmierzających do zaznajamiania społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, popularyzowanie zasad higieny i racjonalnego żywienia, metod zapobiegania chorobom oraz umiejętności udzielania pierwszej pomocy,
- prowadzenie wizytacji dotyczących realizacji programów promocji zdrowia w placówkach oświatowo-wychowawczych i placówkach służby zdrowia, nadzór nad koordynowaniem pracy oświatowo-zdrowotnej w podległych placówkach,
- udzielanie porad i informacji w zakresie zapobiegania i eliminowania negatywnego wpływu czynników i zjawisk fizycznych, chemicznych i biologicznych na zdrowie ludzi,
- promowanie programów edukacyjnych w celu pobudzenia aktywności społecznej nakierowanej na rzecz własnego zdrowia,
- ewaluacja programów prowadzonych przez szkoły i inne placówki oświatowo-wychowawcze, zakłady opieki zdrowotnej,
- gromadzenie informacji o zrealizowanych programach w jednostkach ochrony zdrowia oraz oświatowo - wychowawczych,

W roku 2018 zrealizowano działania dotyczące:

1. „Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS”,
2. Ogólnopolskiego programu „**Trzymaj formę**” obejmującego szkoły podstawowe i klasy gimnazjalne (w tym konkursy na projekty multimedialne)- XIII edycja

3. **Profilaktyki chorób i promocji zdrowia** wynikające z zapisów ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz zalecane przez Światową Organizację Zdrowia, Komisję Europejską ,a także wynikające z sytuacji epidemiologicznej oraz bieżących potrzeb zdrowotnych ludności
4. programu pn „**Światowy Dzień Zdrowia**”
5. programu pn „**Światowy Dzień Rzucania Palenia**”
6. programu pn „**Światowy Dzień Bez Tytoniu**”
7. profilaktyki używania narkotyków ,w tym środków zastępczych-**dopalaczy**(realizowany przez cały rok)
8. profilaktyki **grypy**
9. promocji **szczepień ochronnych**(realizacja przez cały rok)
10. profilaktyki **chorób pasożytniczych**
11. interwencji nieprogramowej pt.: „**Bezpieczne wakacje**”.
12. Krajowego **Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu** realizowane są:
  - ogólnopolski program edukacyjny obejmujący klasy I-III szkół podstawowych „**Nie pal przy mnie proszę**”,
  - ogólnopolski programu edukacyjny obejmujący klasy IV-VI szkół podstawowych i klasy I-III szkół gimnazjalnych, „**Znajdź właściwe rozwiązanie** ”
  - ogólnopolski program edukacyjny obejmujący dzieci 5 i 6 letnie w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych, „**Czyste powietrze wokół nas**”
  - ogólnopolski program „**Bieg po zdrowie**” dla uczniów klas IV szkół podstawowych
13. Realizowany jest projekt „**PROFILAKTYCZNY PROGRAM W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA UZALEŻNIENIU OD ALKOHOLU, TYTONIU I INNYCH ŚRODKÓW PSYCHOAKTYWNYCH**”
14. Realizowana była kolejna V edycja programu „**ARS, czyli jak dbać o miłość?**” w szkołach ponadgimnazjalnych.

Stosowanie różnych form realizacji działań oświatowo – zdrowotnych m.in.: spotkań, szkoleń, porad, paneli dyskusyjnych, warsztatów, pogadanek, dystrybucja materiałów edukacyjnych itp. – pozwala dotrzeć do szerokich kręgów społeczności.

Programy w zakresie profilaktyki chorób i promocji zdrowia realizowane w placówkach oświatowo wychowawczych, kończą się sprawozdaniami z wyżej wymienionych realizacji wraz z zakończeniem roku szkolnego.